

jeg komme til at sige: I materiel Henseende er det for Diebliffet meest gavnligt for Slesvig-Danmark, at Toldgrændsen bliver staaende ved Elberen, for at den Udvikling, som Forholdene have modtaget, efterat Grændsen er flyttet derhen, kan faae Tid til at udvikle sig idetmindste i nogle Aar, saa at Forholdene consolidere sig i den Henseende, saaledes som de nu ere begyndte, og at der ialtfald da først senere bliver Spørgsmaal om at foretage den Udvikling, om hvilken der nu foreligger Forslag. Jeg frygter for, at det vil føre for vidt nu at godtgjøre denne Paastand, og jeg skal derfor heller ikke gjøre det uden en bestemt Opfordring. Flere Stemmer: Jo, gjør det kun. Naar man fordrer, at jeg noget nærmere skal gaae ind paa Sagen, troer jeg, at det vil være tilstrækkeligt, at gjøre dHr. opmærksom paa, at den Fordeel, der for Danmark-Slesvig vil flyde af denne Forbindelse, maatte være enten den, at Danmark-Slesvig fik en lettere og beqvemmere Afsetning for de Producter, som det har at udføre, end det nu har, naar det ikke staaer i denne Forbindelse, eller, at det kunde erhverve sig fremmede Producter, som det nu maa kjøbe, for billigere Kjøb og bedre, end naar det ikke er i denne Forbindelse, eller endelig, at dets Handel med andre fremmede Lande lettedes ved, at denne Forbindelse indtraadte, fremfor naar den ikke findes. Jeg troer, at een af disse tre Ting maatte blive Tilfældet, naar at man skulde sige, at det virkelig i materiel Henseende for Diebliffet vilde bringe Danmark-Slesvig væsentligt Gavn, at Toldgrændsen blev flyttet til Elben, men i alle disse tre Henseender kan jeg ikke komme til andet Resultat, end at Fordeelen ved en Toldforening med Holsteen for Diebliffet vilde være meget ringe for Danmark-Slesvig. Hvad det Første angaaer, nemlig at Kongeriget skulde finde en bedre Afsetning for sit indenlandske Overskud af Producter, naar vi træde i Toldforening med Holsteen, da ligger det jo klart for, at dette ikke kan være saa; thi Holsteen er et Land, som har Overskud af de samme Producter som vi, og det viste sig allerede under de tidligere Forhold før 1848, da Omsætningen af indenlandske Producter mellem Hertugdømmet og Kongeriget

var ganske fri, at vor Udsærl til Holsteens Forbrug var høist ubetydelig. Det andet Spørgsmaal, hvorvidt vi under saadanne Forhold vilde kunne forskaffe os de Varer, som vi nu maae kjøbe fra Gebeter, der ligge udenfor Toldgrændsen, billigere end for Tiden, maa jeg besvare derhen, at det Resultat, som vi i een Henseende kunne opnaae ved at træde i Toldforbund med Holsteen, kunde vi fuldstændigt ligesaa godt opnaae ved at foretage en Nedsættelse af de Indførselstoldafgifter, som nu paahvile fremmede Varer, idet der i og for sig ikke er nogen Grund til, at fremmede Varer fra Holsteen — jeg kalder dem fremmede, saalænge de ere producerede udenfor Toldgrændsen, — naar de skulle betale Indførselstold, kunne sælges billigere end andre fremmede Varer fra andre Gebeter, og, ophæve vi Toldgrændsen, saaledes at Holsteens Industriproducter kunne indføres og sælges paa Markedet i Danmark-Slesvig, saa vil der vistnok i flere Henseender deraf følge en Nedsættelse i Prisene, men det er, fordi disse Producter da fritages for den Betsatning, som man ellers i Statskassens Interesse har anset det for gavnligt at kræve af Varer af en saadan Art, som forbruges i Indlandet. Dette Spørgsmaal, der nærmest angaaer Consumenterne, staaer saaledes ikke i nogen directe Forbindelse med Spørgsmaalet om Toldgrændsens Flytning fra Elberen til Elben. Det 3die Punkt, jeg tillod mig at gjøre opmærksom paa, var Spørgsmaalet om, hvorvidt vi ved Hjælp af denne Forbindelse kunde vente en fordeeligere Handelsomsætning for de Varer, som udføres, og for dem, vi skulle indføre, end vi have, naar Holsteen befinder sig i et fremmed Toldgebet. I den Henseende maa jeg bemærke, at, naar Holsteen indtræder i samme Toldforbund som vi, da vil Transithandelen, især den vigtigste over Kiel, gaae noget lettere, end den nu gaaer, men den Betydning, som dette har, er meget indskrænket, hvilket fuldstændigt viser sig netop for Diebliffet, idet denne Handel, efter næsten ganske at være ophørt under Krigen, senere under Forhold, under hvilke Holsteen har været i et andet Toldforbund end Danmark-Slesvig, dog har udviklet sig — saavidt jeg veed idetmindste — til fuldkommen den samme Betydning, som den havde før